

KOMPETENCIJE MENTORA PRAKTIČNE NASTAVE

Zenica, februar 2021.

MENTORSKI PROCES

- U mentorskom procesu umjerenom na učenje mentor utječe na proces stjecanja znanja i iskustava učenika.
- U takvom procesu mentor:
 - stvara sigurno okruženje;
 - nudi resurse - osigurava vrijeme i materijale za rad;
 - uspostavlja dobru komunikaciju i interakciju.

IZAZOVI I PODRŠKA

- Vješti mentori uspostavljaju ravnotežu između izazova i podrške. U odnosu koji je usmjeren na učenje izazovi se stvaraju u okviru sljedećih aktivnosti:
 - prilagođavanje sadržaja učenja samim sposobnostima učenika, te polaziti od jednostavnijih operacija ka složenijim;
 - aktivno uključivanje učenika u rješavanje radnih zadataka i donošenje odluka;
 - obavezna povratna informacija učenicima nakon obavljenog određenog radnog zadatka;
 - obavljati individualni razgovor, a ne u grupi i izbjegavati poređenje učenika.

ŠTA SE OD MENTORA OČEKUJE?

- ▶ Od mentora se očekuje da bude model i uzor, da vrednuje i analizira rad mentorisanog, da savjetuje, usmjerava, ohrabruje, pruža povratne informacije o radu, upućuje konstruktivne kritike, ali i da kontinuirano podržava i ohrabruje mentorisanog.
- ▶ Mentor je osoba od koje se očekuje da probudi entuzijazam učenika, da poveća atraktivnost zanimanja.
- ▶ Mentor doprinosi reputaciji poslovnog subjekta.

MOGUĆE DIMENZIJE MENTORSKE ULOGE

- ▶ **Trener** - onda kad potiče na učenje i usvajanje novih znanja i vještina i podržava ga tokom tog procesa.
- ▶ **Zaštitnik** - onda kad pruža podršku tako da usmjerava na promišljanje o pravilima struke, prepoznaje i postavlja granice, upozorava na rizike.
- ▶ **Facilitator** - onda kad postaje izvor informacija, kad učenika povezuje s drugim relevantnim stručnjacima, umrežava s odgovarajućim pojedincima, institucijama i sistemima.
- ▶ **Savjetnik** - onda kad pruža psihosocijalnu podršku, kad vodi računa da je uključen u proces izgradnje i profesionalnog razvoja, te specifičan međuljudski odnos.
- ▶ **Evaluator** - onda kad javno procjenjuje, vrednuje i izvještava o radu učenika.

POŽELJNI ISHODI MENTORISANJA

- ▶ **Kompetencijski** - nova znanja, vještine, vrijednosne orientacije, profesionalna kultura
- ▶ **Motivacijski** - novi, jasniji profesionalni ciljevi, vrijednosti i samopoimanje; veća inicijativnost i odgovornost
- ▶ **Emocionalni** - prihvatanje izazova, zadovoljstvo poslom, smanjen stres, olakšano uključivanje u profesionalnu zajednicu
- ▶ **Karijerni** - veći osjećaj kontrole nad vlastitim profesionalnim razvojem, povećana prepoznatljivost u profesionalnom okruženju, ostvareni profesionalni ciljevi

VJEŠTINE I ZNANJA MENTORA

- ▶ Mentor treba posjedovati određene vještine i znanja kako bi mogao uspješno realizirati mentorski proces.
- ▶ Pod vještinom podrazumijevamo stečenu psihomotornu sposobnost koja omogućuje pojedincu svjesno, lakše, brže i tačnije izvođenje određene radnje.
- ▶ Znanje je sistem ili logički pregled činjenica i generalizacija o objektivnoj stvarnosti koje je pojedinac usvojio i trajno zadržao u svojoj svijesti.
- ▶ Primjer učenja i usvajanja slova (znanje) i primjene naučenog (vještina).

KOMPETENCIJA

- ▶ Kompetencija (u užem smislu) - sposobnost obavljanja određene aktivnosti u okviru datog posla ili zanimanja prema definisanim kriterijumima (standardu).
- ▶ Kompetencija (u širem smislu) - kompozit specifičnih znanja, vještina i stavova koji omogućava određene aktivnosti.

DESET KLJUČNIH KOMPETENCIJA

1. Komunikacija na maternjem jeziku
2. Komunikacija na stranom jeziku/stranim jezicima
3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji
4. Digitalna kompetencija
5. Učiti kako učiti
6. Društvena i građanska kompetencija
7. Inicijativnost i poduzetnost
8. Kulturna svijest i izražavanje
8. Kulturno izražavanje
9. Kreativno-produktivne kompetencije
10. Tjelesno-zdravstvene kompetencije

VEZA IZMEĐU KOMPETENCIJA I ISHODA UČENJA

- ▶ Kompetencije se razvijaju pomoću ishoda učenja.
- ▶ Ostvarivanjem željenih ishoda učenja učenik stiče kompetencije za buduće zaposlenje i eventualno pokretanje vlastitog biznisa u budućnosti.
- ▶ Ishodi su usmjereni na učenike i njihove aktivnosti i zato se uvijek iskazuju aktivnim glagolima koji izražavaju učeničku aktivnost koja mora biti mjerljiva i vidljiva.

ZADATAK

- ▶ Rad u grupama.
- ▶ Navesti koja znanja i vještine treba posjedovati mentor praktične nastave.

ZNANJA I VJEŠTINE MENTORA

ZNANJA	VJEŠTINE
<ul style="list-style-type: none">- razvojne faze djece i mladih- kako uče srednjoškolci- uloge mentora- tehnike opservacije- praćenje i procjena (tehnike i kriterij)- poznavanje NPP-a zanimanja- poznavati načine i sredstva zaštite na radu- upoznati učenike sa procesom proizvodnje- upoznati učenike sa tehnikama rada- graditi korektan način komunikacije- prenositi stručno znanje vezano za djelatnost koju obavlja- poznavati pedagoške mjere- poznavati procedure rada- prepoznavati potrebe učenika- pratiti nove tehnologije, trendove i inovacije u struci	<ul style="list-style-type: none">- verbalna i neverbalna komunikacija (sposobnost aktivnog slušanja, postavljanja pitanja)- uspostavljanje i održavanje odnosa mentora i učenika (odnos utemeljen na povjerenju, poštovanju, individualnosti)- sposobnost rada u timu/timski rad- analiza stanja i procjena potreba (upravljanje konfliktnim situacijama)- davanje konstruktivne povratne informacije- samoprocjenjivanje- podučavanje i prenošenje znanja- organizacija i planiranje- sposobnost motiviranja- vještina procjene rada, znanja i sposobnosti- samokontrola- vještina vođenja i usmjerenja ljudi

HVALA ZA PAŽNJU I AKTIVNO UČEŠĆE!